

ค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคม :
**ปฐมบทของค่ายอาสาสมัคร ส.จ.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

โดย

ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน

Voluntary Work Camp

สารบัญ

ก. บทนำ	1
ข. ค่ายอาสาสมัคร	4
ค. รายงานค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคม ส.จ.ม. ค่ายที่ 1 บ้านนาเหล่าบก อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	12

บทนำ

ค่ายอาสาสมัครซึ่งถอดความมาจากชื่อภาษาอังกฤษว่า “Voluntary Work Camp” เป็นกิจกรรมเยาวชนที่องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก (UNESCO) ให้ความสำคัญสนับสนุน เป็นส่วนหนึ่งของโครงการและกิจกรรมประจำขององค์การดังกล่าวต่อเนื่องมานับสิบปี จนถึงปัจจุบัน รูปแบบของค่ายอาสาสมัครเกิดขึ้นในช่วง พ.ศ. 2463 หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เริ่มในยุโรปแล้วขยายไปสู่อเมริกาเหนือและภูมิภาคอื่นๆ ของโลก เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเสียหายเดือดร้อนจากภัยสงคราม มีการจัดตั้งสมาคมพลเรือนบริการนานาชาติ ชื่อว่า Service Civil International (S.C.I.) ขึ้นดำเนินกิจกรรมค่ายอาสาสมัครเป็นกิจกรรมหนึ่งของสมาคม โดยมีองค์กรสาธารณะกุศลอื่นร่วมดำเนินการในประเทศต่างๆ อาทิ สมาคมทางศาสนา และสังคมสงเคราะห์ นอกจากทำงานอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือประชาชนในลักษณะสังคมสงเคราะห์เป็นจุดเริ่มต้นแล้ว กิจการจึงได้ขยายเป็นกิจกรรมและกระบวนการอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาชนบท และพัฒนาสังคมโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาในระยะต่อมา

การดำเนินการแบบอาสาสมัครในลักษณะค่ายพักแรมโดยมีโครงการที่ทำร่วมกับประชาชนเพื่อพัฒนาชนบท หรือหมู่บ้านตามความต้องการของชุมชน ได้เข้ามาสู่ประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2492 โดยองค์การทางศาสนาคริสต์และพุทธศาสนา ได้จัดให้อาสาสมัครขององค์การจัดตั้งค่ายอาสาสมัครเพื่อ

ช่วยเหลือประชาชน อาทิ สำนักงานกลางนักเรียนคริสเตียนและยุวพุทธิกะ
สมาคมแห่งประเทศไทย เป็นต้น องค์การเหล่านี้ได้จัดตั้งค่ายโดยเปิดโอกาสให้
สมาชิกและนักศึกษาที่สนใจได้เข้าร่วมกิจกรรมในนามขององค์การเหล่านั้น

สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือ ส.จ.ม. เป็นองค์การนิสิต
แห่งแรกในประเทศไทยที่รับเอากิจกรรมค่ายอาสาสมัครเป็นกิจกรรมนิสิตในปี
พ.ศ. 2502 โดยอนุมัติให้จัดตั้งค่ายอาสาสมัครค่ายแรกขึ้นที่บ้านนาเหล่าบก
อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งแต่วันที่ 28 ตุลาคม - 10
พฤศจิกายน 2502 โดยใช้ชื่อว่า “ค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคม” เพื่อเป็นปฐมบท
ของการจัดค่ายอาสาสมัครในฐานะเป็นกิจกรรมนิสิต นักศึกษาในวงการ
มหาวิทยาลัยในประเทศไทย ความสำเร็จอย่างงดงามของค่ายอาสาครั้งแรก ทำ
ให้สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดตั้งชมรมค่ายอาสาสมัคร เพื่อสืบ
สานกิจการนี้ให้เจริญก้าวหน้าต่อเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้ ใช้ชื่อ “ค่าย
อาสาสมัคร” โดยยกคำ “เพื่อสังคม” ไปเป็นส่วนของวัตถุประสงค์จึงเรียกค่าย
นี้ว่า “ค่ายอาสาสมัคร ส.จ.ม.” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นผู้เริ่มการและเป็นผู้อำนวยการค่ายอาสาสมัคร
ส.จ.ม. คนแรกและค่ายแรก ต้องทำหน้าที่สาธยายเรื่อง ความเป็นมานี้ซ้ำแล้ว
ซ้ำอีกในช่วง 56 ปีที่ผ่านมา นับแต่การจัดตั้งค่ายแรก จึงเห็นความจำเป็นที่จะ
รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิเกี่ยวกับค่ายอาสาสมัคร ส.จ.ม. เท่าที่จะหาได้ มาจัดพิมพ์
รวมเล่มไว้เพื่อการอ้างอิงต่อไป ผู้เขียนจึงขอเสนอขอเขียนฉบับเดิม 2 เรื่องที่
เคยเขียนไว้และค้นหาได้มารวมไว้ในหนังสือเล่มนี้น้อยนี้ หวังว่าจะเป็นประโยชน์
ต่อชาวค่ายอาสาสมัคร ส.จ.ม. และผู้สนใจเรื่องค่ายอาสาสมัครตามสมควร

ขอมอบหนังสือเล่มนี้เป็นบรรณาการ ในโอกาสครบ 56 ปี แห่งการ
ก่อตั้งค่ายอาสาสมัคร ส.จ.ม. ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันอันเป็นที่รัก
และเทิดทูนของชาวค่ายและของผู้เขียนตลอดกาล

(ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน)

ผอ.ค่ายอาสาสมัคร ส.จ.ม. 1 และ 2

บ้านนาเหล่าบก และบ้านน้ำเมา

1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

ค่ายอาสา

ในโอกาสที่ประเทศไทยมีการฉลองยี่สิบห้าพุทธศตวรรษ เมื่อ 30 ปีที่แล้ว เป็นโอกาสแรกที่นิสิตจุฬาฯ ได้สัมผัสกิจกรรมที่รู้จักกันในหมู่นักศึกษา ในระยะต่อมาในชื่อ “ค่ายอาสาสมัคร” และรู้จักกันโดยทั่วไปในชื่อ “ค่ายอาสาพัฒนา” เนื่องจากจุฬาฯ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในประเทศไทยที่บุกเบิกงานค่ายอาสาสมัครในฐานะที่เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสโมสรนิสิต ความเป็นมาและความเป็นไปของกิจกรรมประเภทนี้ในจุฬาฯ จึงเป็นเสมือนบทแรกและบทนำของประวัติและพัฒนาการของค่ายอาสาสมัครในวงการมหาวิทยาลัยไทย

กิจกรรมค่ายอาสาสมัคร (Voluntary Work Camp) เป็นกิจกรรมที่องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) สนับสนุนโดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเยาวชน ในปี พ.ศ.2500 ยูเนสโกได้จัดให้มีค่ายฝึกผู้นำในภูมิภาคเอเชียขึ้นในรัฐกุจราต ประเทศอินเดีย ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยในฐานะที่เป็นองค์การที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนได้ประกาศให้ทุนนิสิตนักศึกษาที่สนใจจะไปเข้าค่ายดังกล่าวจำนวน 1 ทุน ผู้เขียนในขณะนั้นเป็นนิสิตคณะอักษรศาสตร์จุฬาฯ ปีที่สามสนใจเรื่องของชมพู่ทิวปออยู่แล้ว จึงได้สมัครขอรับทุนด้วยผู้หนึ่ง และได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้แทนนิสิตนักศึกษาไทยไปเข้าค่ายครั้งนั้น

บทความนี้คัดจากหนังสือ 70 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรำลึกอดีต โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2530 หน้า 202-205

ตอนที่สมัคร ผู้เขียนไม่ทราบและไม่สนใจว่าค่ายอาสาสมัครคืออะไร เขาทำอะไรกัน ในค่ายเมื่อได้รับคัดเลือกก็คิดแต่เพียงว่าเป็นโอกาสที่จะได้ไปเที่ยวประเทศอินเดีย ไปเยี่ยมพุทธสถาน ไปชำระบาปที่แม่น้ำคงคาตามประสาของนิสิตอักษรที่อยู่กับบทกลอนและวรรณกรรม ความมุ่งหวังของการไปเข้าค่ายครั้งแรกที่อินเดีย คือการไปทัศนศึกษาต่างประเทศโดยไม่ต้องออกเงินเอง แต่เมื่อไปถึงค่ายเข้าจริงรู้สึกผิดหวังตั้งแต่วันแรกที่ไปถึงที่ตั้งค่ายซึ่งหมู่บ้านกลางทุ่งนาห่างจากสถานีรถไฟราว 3 กิโลเมตร ที่ตั้งค่ายเป็นศาลาประชาคมตึกชั้นเดียวเก่าๆ กันเป็นห้องขนาดเท่าห้องเรียน เมื่อลงทะเบียนเข้าค่ายเสร็จทุกคนก็ได้รับการกำหนดหน้าที่ให้เตรียมค่าย มีตั้งแต่การทำความสะดวกที่ตั่งค่าย การจัดน้ำดื่มโดยการไปตักน้ำบ่อในหมู่บ้านมาใส่ตุ่มไว้ดื่มกิน การขุดส้วม หลุม การจัดที่พัก ซึ่งไม่มีเครื่องใช้อะไรนอกจากเตียงนอนแบบเตียงแขกยามหมอนและผ้าห่ม การเตรียมครัวทำอาหารและที่กินอาหาร ซึ่งนั่งกินกับพื้นดินมีกระสอบป่านรองนั่ง มีใบไม้กลัดเป็นรูปภาดสำหรับใส่อาหารรับประทานด้วยมือ เจอกับงานเตรียมค่ายวันแรกก็อยากกลับบ้านเต็มประดา เพราะไม่คาดคิดมาก่อนว่า การเริ่มต้นชีวิตค่ายอาสาสมัครจะต้องทำงานหนักและต้องช่วยตัวเองมากเช่นนี้ ไหนๆ สมัครมาแล้วก็ต้องกัดฟันอดทนไปจนถึงที่สุด

ค่ายฝึกผู้นำครั้งนี้ ใช้เวลาเข้าค่ายประมาณ 3 สัปดาห์ เป็นค่ายนานาชาติที่มีชาวค่ายประมาณ 35 คน จาก 17 ประเทศ ทั้งในยุโรปและเอเชีย มีผู้ชำนาญการด้านค่ายอาสาสมัครจากประเทศสวีเดนแลนด์เป็นผู้อำนวยความสะดวก หลังจากการเตรียมค่ายในวันแรกผ่านไป วันถัดมาก็มีพิธีเปิดค่ายอาสาสมัคร มีชาวบ้านมาร่วมพิธีนี้ร้อยคน เมื่อเปิดค่ายเสร็จก็เริ่มทำงาน

กันทันที โครงการงาน (Work Project) คือ การทำถนนเชื่อมหมู่บ้านกับสถานีรถไฟ ยาวประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นงานแรงงานโดยแท้ (Manual Labor) เนื่องจาก ค่ายครั้งนี้เป็นค่ายฝึกผู้นำให้รู้เทคนิควิธีการจัดและดำเนินการค่ายอาสาสมัคร กิจกรรมประจำวันตลอด 3 สัปดาห์จึงผสมผสานระหว่างการทำโครงการกับการเพิ่มพูนความรู้โดยแบ่งเวลาคร่าวๆ ดังนี้

ภาคเช้า หลังอาหารเช้า ออกโครงการงานร่วมกับชาวบ้านคือทำถนน

ภาคบ่าย หลังอาหารกลางวัน กิจกรรมทางวิชาการภายในค่าย มีการ บรรยาย อภิปราย และประชุมกลุ่มเกี่ยวกับเทคนิควิธีการจัดตั้งค่าย สลับกับการสำรวจชุมชนโดยการออกเยี่ยมชาวบ้าน

ภาคค่ำ หลังอาหารค่ำ เป็นการประชุมประเมินผลสมการวางแผนงาน วันต่อไปและการบันเทิงระหว่างชาวค่ายกับชาวบ้าน

ชีวิตภายในค่ายนั้น เป็นชีวิตความเป็นอยู่อย่างง่ายๆ ที่ชาวค่ายทุกคน จะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันรับผิดชอบงานด้านต่างๆ แบบช่วยตัวเองและช่วย กันเองตลอดเวลา ในช่วงสัปดาห์แรกเป็นช่วงที่มีความทุกข์ทรมานมาก เพราะ ไม่เคยชินกับการทำงานอย่างนี้ รวมทั้งต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์และ สถานที่เห็นจะเป็นเพราะงานหนัก ทำให้กินได้นอนหลับทั้งๆ ที่นอนเตียงแขก ยามและกินอาหารมังสวิรัตทุกมื้อ เมื่อเข้าสัปดาห์ที่สองก็เริ่มเคยชิน ประกอบ กับชาวค่ายเริ่มมีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน ก็เลยทำให้เริ่มสนุกและเห็นคุณค่า ของชีวิตค่ายอาสาสมัครมากขึ้น เป็นการเรียนจากการกระทำ (Learning by Doing) โดยแท้ พอถึงสัปดาห์ที่สาม เริ่มรู้สึกติดค่าย รู้สึกอาลัยอาวรณ์ที่จะต้อง ปิดค่าย ไม่อยากจากเพื่อนชาวค่ายและชาวบ้านที่ร่วมทำงานกันเสมือนญาติ

สนิท ภาษาจอบ ภาษาเสียม ช่างฟิงเพราะเสนาะโสตเสียนี่กระไร ลืมความหวัง ที่จะมาทัศนจรชมพุกวิปโดยสิ้นเชิง เทียวก็ไม่ได้เที่ยว พุทธสถานก็ไม่ได้ไป กราบ ชำระบาปที่แม่น้ำคงคาก็ไม่ได้ทำ ได้แต่เพียงร่วมกิจกรรมการพัฒนา ตนเองและพัฒนาชนบท นับว่าเป็นความผิดหวังครั้งยิ่งใหญ่ของชีวิต เพราะ ได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งโดยไม่เคยคาดคิดและคาดหวังมาก่อน

บทเรียนที่ได้รับจากค่ายอาสาสมัครที่อินเดีย ทำให้เกิดแนวความคิดใน การที่จะใช้กิจกรรมค่ายอาสาสมัคร เป็นกิจกรรมนิสิตนักศึกษา เสริมกิจกรรมที่ นิสิตนักศึกษาทำอยู่แล้วในยุคนั้น คือ กีฬา และทัศนจร ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ นิสิตนักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีโอกาสออกสู่ชนบท เพื่อจะได้ เข้าใจสังคมไทยได้ดีขึ้น เป็นกิจกรรมที่จะช่วยเสริมสร้างความสามัคคี สร้าง ความสำนึกให้รู้จักความรับผิดชอบและเสียสละ และที่สำคัญที่สุดคือ การ พัฒนาตนเองให้พร้อมที่จะออกไปเผชิญโลกกว้างเมื่อเป็นบัณฑิตแล้ว เมื่อกลับ จากค่ายอินเดีย ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ได้ขอให้ช่วยงานด้านขยาย กิจการค่ายไปสู่สาขาของสมาคมในจังหวัดต่างๆ โดยจัดตั้งค่ายฝึกผู้นำให้กับ สมาชิกของยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยอยู่ประมาณ 1 ปี

กิจกรรมค่ายอาสาสมัครที่จัดโดยนิสิตจุฬาฯ ในฐานะกิจกรรมเสริม หลักสูตรเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2502 ในปีนั้นผู้เขียนได้รับเลือกให้เป็น อุปนายกสโมสรนิสิต (ส.จ.ม.) จึงได้เสนอคณะกรรมการสโมสร ขอจัดตั้งค่ายฝึก ผู้นำขึ้นโดยคัดเลือกนิสิตอาสาสมัครจากคณะต่างๆ คณะละ 7 คน ตอนนั้นจุฬาฯ มี 7 คณะ จึงมีชาวค่ายรวมกันทั้งหมด 49 คน คณะกรรมการสโมสรอนุมัติให้ จัดทำโดยไม่รู้ว่ค่ายอาสาสมัครคืออะไร หลายคนคิดว่าเป็นการทัศนจรแบบ

พักแรม เมื่อไม่ของบประมาณและไม่ใช้เงินสโมสรจัด ก็ให้ทำโดยไม่มีใครคิดใจ ค่ายแรกนั้นได้รับเงินสนับสนุนจากมูลนิธิเอเชียและเก็บจากชาวค่ายอีก 50 บาท จึงเป็นกิจกรรมที่ผู้จัดพึ่งตนเองและช่วยตัวเองตั้งแต่ต้นตามอุดมการณ์ ค่ายอาสาสมัครโดยแท้

ก้าวแรกเป็นก้าวสำคัญ ถ้าทำไม่สำเร็จกิจกรรมค่ายอาสาจะไม่มีวัน ผุดเกิดในรั้วจุฬาฯอีกต่อไป การคัดเลือกผู้นำและชาวค่าย การเลือกที่ตั้งค่าย การเลือกโครงการที่จะทำ และการฝึกผู้นำที่จะร่วมบุกเบิกงานค่ายอาสาสมัคร ในจุฬาฯ เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เนื่องจากกิจกรรมค่ายอาสาสมัครเป็นกิจกรรม ใหม่ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักในหมู่นิสิต การเริ่มต้นจึงต้องเริ่มจากกลุ่มเล็กๆ ที่รวมผู้มี ประสบการณ์ด้านนี้มาเป็นกลุ่มดำเนินการ กิจกรรมค่ายอาสาสมัครแม้ในระย ะนั้นจะยังไม่แพร่หลายในวงกรมมหาวิทยาลัย แต่ในวงกรที่จัดกิจกรรมเยาวชน อื่น ก็ได้ดำเนินการกันอยู่บ้างแล้ว จึงมีนิสิตคณะต่างๆในจุฬาฯที่เคยมี ประสบการณ์มาบ้าง เท่าที่รวบรวมกันได้ในระยะแรก ได้แก่ คุณกุลภัทร กุระมะ โรหิต จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คุณชดช้อย ไร่เรืองใจ จากคณะอักษรศาสตร์ คุณรพีพงษ์ ฐะคำ และคุณแจ่มจันทร์ วงศ์วิเศษ จากคณะครุศาสตร์ เมื่อตั้ง ค่ายอาสาสมัครค่ายแรกที่บ้านนาเหล่าบก ตำบลหนองยาว อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งวันที่ 28 ตุลาคม ถึง 10 พฤศจิกายน 2502 กลุ่มแรก ดำเนินการนี้จึงเป็นค่ายผู้นำค่ายกลุ่มแรกที่ทำหน้าที่คณะกรรมการอำนวยการ ค่ายชุดแรกโดยผู้เขียนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการค่าย

ในการคัดเลือกชาวค่าย นอกจากจะพยายามคัดเลือกให้ครบทั้ง 7 คณะฯ ละ 7 คนแล้ว ยังได้ขอให้ผู้นำ ส.จ.ม. คนสำคัญ เช่น คุณภักดี ชูติชูเดช

นายก ส.จ.ม. จากคณะรัฐศาสตร์ และคุณธีรารัง พวงดอกไม้ ผู้แทนคณะ วิทยาศาสตร์ เข้าค่ายด้วย ทำให้ค่ายอาสาสมัครครั้งแรกของ ส.จ.ม. เป็นที่รวม ผู้นำนิสิตในยุคนั้น และเป็นปัจจัยสำคัญในความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้า ของกิจกรรมค่ายอาสาสมัครในระยะต่อมา

ในระยะนั้นเมื่อพูดถึงการพัฒนาชนบท คนส่วนใหญ่จะมุ่งไปอีสาน เพราะเป็นเขตยากจนแห้งแล้ง กันดาร ที่ต้องการการพัฒนามากที่สุด ในการ เลือกที่ตั้งค่าย ถ้าเลือกตามสมัยนิยมก็ต้องเลือกตั้งค่ายที่จังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่การตัดสินใจเลือกที่ตั้งค่ายครั้งแรกกลับแหวก แนว มาเลือกตั้งที่ภาคกลางในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เลือกเช่นนี้ก็เพราะเป็นค่าย แรก ต้องประกันความสำเร็จและความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นที่ตั้งค่าย เป็นปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญที่สุด หมู่บ้านนาเหล่าบกที่ได้รับเลือกเป็นที่ตั้ง ค่าย เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในโครงการหมู่บ้านพัฒนาการของรัฐบาล ประชาชนมี ความสนใจและมีความเข้าใจเกี่ยวกับงานพัฒนาหมู่บ้านเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ประกอบกับคุณพ่อของ คุณอดิเรก เสงี่ยมเนตร นิสิตรัฐศาสตร์ ชาวค่ายรุ่นแรก เคยปฏิบัติหน้าที่ปลัดพัฒนาการเข้าไปทำงานกับชาวบ้านหมู่บ้านนี้มาก่อน ความร่วมมือและความสัมพันธ์กับชาวบ้านผ่านคุณอดิเรกซึ่งมีทุนเดิมอยู่แล้วก็ จะทำให้ง่ายขึ้น

การเลือกโครงการที่จะทำจะต้องคำนึงถึงความต้องการของชาวบ้าน และขีดความสามารถของชาวค่ายที่จะทำได้ เนื่องจากหมู่บ้านนาเหล่าบก เป็น หมู่บ้านในโครงการพัฒนาของรัฐบาลอยู่แล้ว จึงได้มีการสำรวจโครงการที่ ชาวบ้านต้องการไว้หลายโครงการ คณะกรรมการจัดตั้งค่ายได้เลือกการตัดถนน

เชื่อมหมู่บ้าน และการทำไร่สับปะรด เพื่อทดลองปลูกสับปะรดในพื้นที่นี้ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ เรื่องไร่สับปะรดได้อาศัยความรู้ความชำนาญของคุณกุลภัทร กุระมะโรหิต เป็นอย่างมาก เพราะเคยทำไร่สับปะรดกับคุณพ่อมาก่อน โครงการของค่ายแรกดังกล่าวประสบความสำเร็จอย่างดีตามเป้าหมายทุกประการ

การฝึกผู้นำเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในงานริเริ่มค่ายอาสาสมัครในจุฬาฯ ค่ายแรกของ ส.จ.ม. จึงเป็นค่ายฝึกผู้นำที่มุ่งเน้นโครงการพัฒนาหมู่บ้านและการเรียนรู้อุดมการณ์ และเทคนิควิธีการจัดและดำเนินงานค่ายอาสาสมัคร เพียงชั่วระยะเวลา 14 วันของการอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกัน ภายใต้ความเป็นอยู่อย่างง่ายๆ ใช้ชีวิตอย่างชาวบ้าน เป็นการเรียนรู้จากการกระทำ ค่ายแรกได้ช่วยพัฒนาผู้นำค่ายจนกระทั่งสามารถตั้งค่าย ส.จ.ม. และค่ายระดับคณะ สืบทอดเจตนารมณ์และอุดมการณ์ติดต่อกันมาถึง 28 ปี จวบจนทุกวันนี้

ความสำเร็จของค่ายอาสาสมัครจุฬาฯ เป็นต้นแบบที่แพร่กระจายไปในมหาวิทยาลัยต่างๆ ในระยะต่อมา เมื่อสำนักงานเยาวชน (ส.ย.ช.) ก้าวเข้ามาสนับสนุนกิจการค่ายในราวปี 2506 โดยใช้การใช้กิจกรรมค่ายพัฒนาเยาวชนและพัฒนาชนบท จึงได้เปลี่ยนชื่อค่ายเป็น “ค่ายอาสาพัฒนา” ซึ่งใช้กันจนแพร่หลายในปัจจุบัน เป็นที่น่ายินดีที่นิสิตจุฬาฯ รุ่นน้องๆ ยังอนุรักษ์ชื่อ “ค่ายอาสาสมัคร” เอาไว้ไม่เปลี่ยนตามสมัยนิยม อันที่จริงก็ไม่มีเหตุผลอะไรที่จะต้องเปลี่ยนชื่อค่ายในเมื่อจุฬาฯ เป็นผู้ริเริ่มและเป็นค่ายนิสิตนักศึกษาชนานแท้และดั้งเดิมของประเทศไทย ถือได้ว่า “ค่ายอาสาสมัคร เป็นเอกลักษณ์ของจุฬาฯ”

หวังว่าเพลงประจำค่ายต่อไปนี้ที่ร้องกันมา 55 ปี จะดังก้องในจุฬาฯ และแผ่นดินไทย ไปชั่วกาลนาน

“ชาวค่ายอาสาสมัคร

เรานิยมมุ่งทำแต่ความดี

เราต่างมีใจมั่นร่วมกันทำงาน

เราพร้อมเชิดชูไม่ว่างานขึ้นไหน

เสร็จงานเมื่อใดสบายใจเฮฮา”

เรารักงานกิจการสังคม

เรามาจากแดนไกลมีน้ำใจสามัคคี

ร่วมงานชาวบ้านร่วมกันกินอยู่

เราพร้อมกันอยู่ เราทำกันไป

รายงานค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคม ส.จ.ม.

ค่ายบ้านนาเหล่าบก อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

28 ต.ค. – 10 พ.ย. 2502

รายงานและประเมินผล

โดย นายวิจิตร ศรีสอ้าน ผู้อำนวยการค่ายฯ

วัตถุประสงค์ (Aims)

- (1) เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สนใจในกิจกรรม ค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคม ได้เข้ารับการฝึกอบรมในเทคนิควิธีการของ ค่ายฯ อันจะเป็นทางนำไปสู่ความมั่นใจอันกว้างขวาง ในบรรดานิสิต ของมหาวิทยาลัยนี้
- (2) เพื่อที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีมิตร ความรู้สึกในเกียรติของการ ทำงาน และความเป็นผู้นำในระหว่างนิสิตอาสาสมัครทั้งหมด
- (3) เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นิสิตได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่และวัฒนธรรมอันแท้จริงของประชาชนใน ถิ่นนั้นๆ ฝึกให้นิสิตเคยชินต่อการเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ และได้ร่วมกันทำ ประโยชน์แก่สาธารณะและชุมชนในโอกาสอันควรกระทำได้

ชื่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเดิมไม่มีตัวการ์ตูนบน ณ ได้รับการแก้ไขโดย พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2522 ให้มีตัวการ์ตูนบน ณ รายงานค่าย ฉบับนี้จัดทำในปี พ.ศ.2502 ซึ่งเขียนชื่ออย่างเดิม

การจัดตั้ง (Organization)

ค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคมครั้งนี้จัดตั้งโดยสโมสรจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ด้วยความช่วยเหลือของมูลนิธิเอเชีย บุคคลและองค์การต่างๆ ดังนี้

- 1) มูลนิธิเอเชีย ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน 10,000.00 บาท
- 2) นิสิตอาสาสมัครบริจาคสมทบคนละ 50 บาท เป็นเงิน 2,000 บาท
- 3) กรมประชาสัมพันธ์ได้เอื้อเพื่อให้ยืมเตียงผ้าใบ 55 ตัว ขวานและ จอบ 25 ชุด
- 4) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้ต้นไม้ยืนต้น 30 ต้น
- 5) ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยและฉะเชิงเทราให้หนังสือคู่มือการตั้ง ค่ายจำนวน 100 เล่ม และให้ยืมสิ่งของเครื่องใช้อื่นๆ
- 6) บริษัทโอสถสภา (เต็กเฮงหยู) ให้ยาประจำบ้านมาแจกแก่ประชาชน 120 ชุด
- 7) ประชาชนบ้านนาเหล่าบกให้ยืมเครื่องมือทำงานและเครื่องครัว
- 8) สำนักข่าวสารอเมริกันให้ยืมเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องขยายเสียง ภาพยนตร์และอุปกรณ์การฉาย
- 9) ท่านนายอำเภอพนมสารคาม ท่านปลัดพัฒนากรและท่านกำนันตำบล หนองยาว ได้รับเป็นธุระอย่างขันแข็งในการจัดเตรียมสถานที่ พร้อมทั้ง ให้การต้อนรับและให้ความสะดวกทุกประการ
- 10) คุณครูใหญ่และคณะครูโรงเรียนวัดนาเหล่าบกให้ความสะดวกและ ให้ยืมโต๊ะเก้าอี้ ใช้ตลอดระยะเวลาการตั้งค่าย

- 11) คุณสมศักดิ์ สมร่าง แห่งร้านรวมภัณฑ์ ตลาดท่าเกวียน ให้นำน้ำแข็งวันละ 1 ลูก รวม 14 วัน
- 12) โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาให้หน่อสับปะรด 3200 หน่อ เพื่อนำมาปลูกที่หน่วยพัฒนาการนี้
- 13) นายไพบูลย์ แซ่ลี ให้หนังสือพิมพ์รายวัน 10 ฉบับทุกวัน ตลอดระยะเวลา 14 วัน
- 14) คณะหน่วยพัฒนาการบ้านนาเหล่าบกให้เนื้อ 1 หาบ หมู 1 หาบ เป็น การเลี้ยงส่ง
- 15) คุณอุบล นพรัตน์ รวบรวมข้าวห่อให้ในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2502 จำนวน 50 ห่อ นอกจากนี้ยังมีชาวบ้านและโรงเรียนใกล้เคียงนำอาหารคาวหวานมาเลี้ยงข้าวค่ายอีกหลายครั้ง

จำนวนข้าวค่าย

ข้าวค่ายทั้งหมดมีจำนวน 48 คน เป็นข้าวค่ายชาย 33 คน ข้าวค่ายหญิง 15 คน โดยการคัดเลือกจากนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคณะต่างๆ ทั้ง 7 คณะ รวมทั้งกรรมการสโมสรฯ และนิสิตผู้มีประสบการณ์ทางค่ายที่ได้รับเชิญด้วย

พิธีเปิดค่าย (Opening Function)

- นายยุทธ จรรย์ยานนท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นประธานในพิธีเปิดค่ายอาสาสมัครในวันที่ 28 ตุลาคม 2502 โดยมีกำหนดการดังนี้
- เวลา 10.00 น. นิสิตอาสาสมัครลอดซุ้มประตูค่าย พระสงฆ์ปะพรมน้ำพระพุทธมนต์
- เวลา 10.15 น. นิสิตอาสาสมัครร้องเพลงมหาจุฬาลงกรณ์
- เวลา 10.20 น. ผู้อำนวยการค่ายอ่านรายงานและแนะนำตัวข้าวค่ายต่อท่านผู้เป็นประธานในพิธี
- เวลา 10.45 น. ท่านผู้เป็นประธานในพิธีกล่าวคำปราศรัย
- เวลา 11.15 น. ผู้อำนวยการค่ายแนะนำตัวแขกผู้มีเกียรติที่ได้รับเชิญและมีอุปการคุณต่อค่ายให้ประธานและข้าวค่ายรู้จัก จบแล้วข้าวค่ายร้องเพลงประจำค่ายเป็นเสร็จพิธี

ระยะเวลาตั้งค่าย (Camp Period)

กำหนดการเปิดค่ายในวันที่ 28 ตุลาคม และปิดค่ายในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2502 รวมระยะเวลาการตั้งค่าย 14 วัน

ที่ตั้งค่าย (Location)

ตั้งที่หน่วยพัฒนาการบ้านนาเหล่าบก ตำบลหนองยาว อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ตั้งค่ายห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 3 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดฉะเชิงเทรา 33 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพฯ

133 กิโลเมตร หน่วยพัฒนาการนี้ตั้งมาได้ 1 ปีเศษ มีครอบครัวอยู่ในเขต ประมาณ 120 ครัวเรือน จำนวนประชาชนประมาณ 500 คน โครงการของ หน่วยพัฒนาการที่ดำริจะทำส่วนใหญ่คือการตัดถนนเชื่อมหมู่บ้าน การทำไร่นา สวนผสม และทดลองปลูกพืชไร่บางชนิด เช่น สับปะรด ข้าวโพด มะพร้าว เป็นต้น นอกจากนี้ก็มีการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์บางชนิด เช่น ไก่และสุกร เป็นต้น ประชาชนในเขตนี้ส่วนใหญ่ทำนาเป็นอาชีพหลัก และมีการทำไร่ทำ สวนและเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพรอง ซึ่งการทำไร่ทำสวนและเลี้ยงสัตว์นี้ยังทำกัน อยู่ในวงจำกัดและไม่ขึ้นหน้าขึ้นตาคัก โดยทั่วไปแล้วประชาชนในเขตนี้มีฐานะ ยากจน

ที่พัก

ชาวค่ายส่วนใหญ่พักที่ศาลาประชาคมของหน่วยพัฒนาการ ซึ่งมี ลักษณะเป็นหอประชุมใหญ่พอประมาณ พื้นเพคอนกรีต มีเวทีสำหรับตั้งโต๊ะหมู่ บูชา ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์และธงไตรรงค์ ชาวค่ายฯ หลึงพักใน ห้องข้างเวที และในห้องพักที่กั้นไว้ในส่วนท้ายของหอประชุม ซึ่งติดต่อกับห้องพัก ชาวค่ายฯชาย สำหรับห้องพักชายและห้องพักหญิงในส่วนท้ายของศาลา ประชาคมนี้ เดิมเป็นห้องโถง คณะกรรมการตระเตรียมจัดสถานที่ค่ายฯ ได้ใช้ เสื่อลำแพนกั้นเป็นห้องอย่างมิดชิด ส่วนชาวค่ายฯ ชายอีกส่วนหนึ่งพักบนศาลา การเปรียญของวัดนาเหล่าบก ซึ่งอยู่ห่างจากศาลาประชาคมประมาณ 5 เมตร ศาลาการเปรียญนี้แบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งใช้เป็นที่พักอีกส่วนหนึ่งใช้ เป็นครัวสำหรับส้วมชายอาศัยส้วมของวัดที่มีอยู่แล้ว ลักษณะเป็นส้วมขี้มียูอยู่ 3

ห้อง ส้วมหญิงใช้ส้วมของบ้านปลัดพัฒนากร ห้องอาบน้ำชายได้สร้างขึ้น ชั่วคราวในบริเวณบ่อน้ำบาดาลของวัด ส่วนห้องน้ำหญิงสร้างขึ้นชั่วคราวใน บริเวณบ่อน้ำบาดาลของประชาชนในบริเวณใกล้เคียงที่ตั้งค่ายฯ สำหรับห้อง ประชุมใช้ห้องโถงส่วนกลางของศาลาประชาคม นอกจากนี้ทางหน่วย พัฒนาการยังได้เอื้อเพื่อให้ใช้ศาลาสโมสรของหน่วยฯ เป็นที่ตั้งกองอำนวยการ ค่ายฯ อีกด้วย ทางค่ายฯ ได้จัดยิม Bed Camp และมุ้งสำหรับชาวค่ายฯ ทุก คน ส่วนผ้าห่มชาวค่ายเตรียมไปเอง ที่รับประทานอาหารโดยปรกตินั่ง รับประทานกันเป็นหมู่ๆ บนสนามหญ้าบริเวณลานวัด

การบริหารและปกครองค่ายฯ (Camp Administration)

เพื่อให้การบริหารและการปกครองดำเนินไปด้วยความราบรื่นและ เรียบร้อย ทางค่ายฯได้จัดแบ่งชาวค่ายฯ ทั้งหมดออกเป็น 6 หมู่ หมู่ละ 8 คน ชาย 4 หมู่ หญิง 2 หมู่ แต่ละหมู่เลือกสมาชิกคนหนึ่งให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า หมู่ตลอดระยะเวลาการตั้งค่ายฯ นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ ต่างๆ รับผิดชอบและดำเนินกิจการของค่ายฯ ดังนี้

1) คณะผู้อำนวยการ ประกอบด้วย

ผู้อำนวยการ	นายวิจิตร ศรีสอาน
ผู้ช่วยอำนวยการ	นายภักดี ชูติชูเดช
ผู้ช่วยอำนวยการ	นายรพีพงศ์ ธวัชคำ
ผู้ช่วยอำนวยการ	นายกุลภัทร กุระมะโรหิต
ผู้ช่วยอำนวยการ	นางสาวชดช้อย ไร่เรืองใจ

เลขานุการ	นางสาวจงจิต วิมุกตายน
ผู้ช่วยเลขานุการ	นายสุมิตร ครุจิต
เหรียญก	นางสาวพนิดา พัฒนวงศ์
- 2) เจ้าหน้าที่ประกอบด้วย
- 1) หมอประจำค่าย นายพัชรา กาญจนารัตน์
 - 2) แผนกประชาสัมพันธ์ นายอดิเรก เสจี่ยมเนตร
 - 3) แผนกแสง-เสียง นายสุพล เอื้ออนันต์
นายอุดม สุธนิยม
นายไพจิตร บุญยานุเคราะห์
 - 4) แผนกไปรษณีย์ นายสมิต สัจฉกร
 - 5) บรรณารักษ์ นางสาวปวีณา อภิวัฒน์ชัยกุล
 - 6) บรรณานิการหนังสือพิมพ์ นายสมชัย ฤชุพันธ์
 - 7) แผนกวัสดุ นายสมาน ฮาบกอง
นายสมใจ จันทวัฒน์
- 3) คณะกรรมการ ประกอบด้วย
- 1) คณะกรรมการอำนวยการ (Steering Committee) ประกอบด้วย คณะผู้อำนวยการและประธานของแต่ละกรรมการ กรรมการ คณะนี้มีหน้าที่ประสานงานระหว่างกิจกรรมต่างๆ ของค่าย และแจ้งข่าวคราวความเคลื่อนไหวต่างๆ ให้ชาวค่ายทราบ ตลอดทั้งควบคุมนโยบาย หลักการดำเนินงานของค่ายด้วย

- 2) กรรมการอาหาร (Food Committee) ประกอบด้วยผู้แทนของแต่ละหมู่ๆ ละ 1 คน มีหน้าที่ควบคุมรายจ่ายทางด้านอาหารให้ เป็นไปตามงบประมาณ จัดเตรียมรายการอาหารให้ถูกต้องตาม หลักอาหารวิทยาและตามคำเรียกร้องของชาวค่ายส่วนใหญ่
- 3) กรรมการโครงการ (Project Committee) ประกอบด้วยผู้แทน ของแต่ละหมู่ๆ ละ 1 คน มีหน้าที่ควบคุมกำหนด กับแบ่งงาน ทางด้านการสร้างถนน การทำไร่ ฯลฯ ให้ดำเนินไปตามโครงการ ที่กำหนดไว้
- 4) กรรมการบันเทิง (Recreation Committee) ประกอบด้วยผู้แทน แต่ละหมู่ๆ ละ 1 คน มีหน้าที่จัดรายการแสดงและเกมส์การรื่นเริง ต่างๆ ทั้งในและนอกค่าย
- 5) กรรมการกีฬา (Sport Committee) ประกอบด้วยผู้แทนของแต่ละ หมู่ๆ ละ 1 คน มีหน้าที่จัดการกีฬา ทั้งประเภทในร่มและ กลางแจ้ง
- 6) กรรมการประชาสัมพันธ์ (Public Relation Committee) ประกอบด้วยผู้แทนของแต่ละหมู่ๆ ละ 1 คน มีหน้าที่จัดรายการ ชุมนุมเด็ก เยี่ยมประชาชน และโฆษณากิจการของค่าย
- 7) กรรมการสัมมนา (Seminar Committee) ประกอบด้วยผู้แทน ของแต่ละหมู่ๆ ละ 1 คน มีหน้าที่จัดการและดำเนินการและให้ ความสะดวกพร้อมทั้งจัดบันทึกทำรายงานปาฐกถาและการ อภิปรายที่จัดขึ้นในค่าย

- 8) หน่วยอนามัยและสุขภาพ (Health Service) มีเจ้าหน้าที่สุขภาพตรีร่วมไปในค่าย 3 คน คือ นายรพีพงศ์ ฐะคำ นายพัชรา กาญจนารักษ์ และนายจันรวัจ สุทธาพันธ์ มีหน้าที่ดูแลควบคุมการอนามัยในค่าย รับผิดชอบต่อพยาบาลชาวค่ายและชาวบ้านที่เจ็บป่วย พร้อมทั้งออกเยี่ยมชาวบ้านเพื่อให้คำแนะนำในด้านอนามัยและให้การพยาบาลคนป่วยด้วย
- 9) กลุ่มพ่อบ้านแม่บ้าน (Sanitation Groups) ประกอบด้วยผู้แทนของแต่ละหมู่บ้าน ละ 1 คน มีหน้าที่ทำความสะอาดค่าย ตักน้ำ จัดเตรียมอาหาร เสริฟอาหาร บริการน้ำดื่มแก่ชาวบ้านที่ทำงานกลางแจ้ง ฯลฯ กลุ่มนี้ไม่ต้องไปทำงานนอกค่าย เพราะในวันที่รับหน้าที่มีการสับเปลี่ยนกันทำหน้าที่พ่อบ้านแม่บ้านทุกวัน เพื่อให้โอกาสชาวค่ายได้เข้าปฏิบัติงานด้านนี้โดยทั่วถึงกัน

การสับเปลี่ยนหน้าที่ของคณะกรรมการ

ทุกๆ 3 วัน จะมีการเลือกตั้งสมาชิกคณะกรรมการต่างๆ กันใหม่ โดยมีกฎว่าชาวค่ายจะเป็นสมาชิกของคณะกรรมการหนึ่งซ้ำเป็นครั้งที่ 2 ไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ชาวค่ายได้ร่วมงานและมีประสบการณ์ในงานหลายๆ ด้าน ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งกรรมการชุดใหม่ กรรมการชุดเก่าจะต้องรายงานผลของการปฏิบัติงานของตนให้ที่ประชุมทราบ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชาวค่ายซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานของกรรมการชุดนี้ๆ ด้วย

โปรแกรมของค่ายฯ (Camp Programme)

โปรแกรมการทำงานประกอบด้วยการสร้างถนนและทำไร่สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ตอนบ่ายมีการสัมมนาเกี่ยวกับความรู้เรื่องค่ายอาสาสมัคร เพื่อสังคมเป็นเวลา 2 ชั่วโมง ตอนเย็นเป็นรายการชุมนุมเด็ก เยี่ยมชาวบ้านหรือเล่นเกมกีฬาต่างๆ ระหว่างชาวค่ายกับชาวบ้าน หรือระหว่างชาวค่ายต่อชาวค่ายด้วยตนเอง ภาคกลางคืนเป็นการประชุมชาวค่ายทั้งหมด รายการบันเทิงระหว่างชาวค่ายกับชาวบ้านเป็นเวลาประมาณ 3 ชั่วโมง

1. โครงการงาน (Work Project)

- ก) สร้างถนนเชื่อมวัดนาเหล่าบกับวัดบ้านแล้ง ถนนยาว 700 เมตร เศษ กว้าง 5 เมตร ให้ชื่อว่าถนน “จุฬาราชภักดิ์สามัคคี”
- ข) ตัดถนนเชื่อมวัดบ้านแล้งกับวัดหนองป่าตอง ถนนยาว 3 กิโลเมตร เศษ ถนนสายนี้ยังไม่เสร็จ เพียงแต่ถางป่าเพื่อเบิกทางที่จะทำถนนต่อไปเท่านั้น
- ค) ไร่สัปดาห์ละ ปลูกสัปดาห์ละ 2100 ต้น ในเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ครึ่ง เพื่อให้เป็นไร่สัปดาห์ตัวอย่าง เนื้อที่ที่ใช้ปลูกเป็นที่ของวัดนาเหล่าบ หน่วยพัฒนาการและวัดนาเหล่าบจะเป็นผู้ดูแลรักษา และเก็บผลประโยชน์จากไร่นี้

2. โปรแกรมประจำวัน

เวลา 5.45 น.	เพลงปลุก	(Rising Song)
เวลา 6.15 น.	ทำสมาธิ	(Meditation)
เวลา 6.25 น.	น้ำชากาแฟ	(Morning Tea)

เวลา 6.30 น.	ทำงานกลางแจ้ง	(Work Project)
เวลา 7.30 น.	อาหารเช้า	(Breakfast)
เวลา 8.30 น.	ทำงานกลางแจ้ง	(Work Project)
เวลา 11.30 น.	อาบน้ำ	(Bath)
เวลา 12.15 น.	อาหารกลางวัน	(Lunch)
เวลา 13.00 น.	พักผ่อน	(Rest)
เวลา 14.00 น.	สัมมนา	(Seminar)
เวลา 16.00 น.	เกมส์กีฬา	(Sport and Games)
เวลา 17.00 น.	คณะกรรมการประชุม	(Committee Meeting)
เวลา 18.00 น.	อาหารเย็น	(Dinner)
เวลา 19.00 น.	ประชุมชาวค่ายทั้งหมด	(House Meeting)
เวลา 20.00 น.	รายการบันเทิง	(Recreation Programme)
เวลา 21.30 น.	กรรมการอำนวยการประชุม	(Steering Committee Meeting)
เวลา 22.00 น.	ดับไฟ-เข้านอน	(Light out)

3. การสัมมนา (Seminar)

- ก. ปฐมนิเทศ (Orientation) เป็นการอบรมชาวค่ายก่อนเข้าค่ายฯ โดยเชิญบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้แก่ชาวค่ายในเรื่องเกี่ยวกับค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคม การพัฒนาท้องถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมีตารางอบรมดังนี้

วันที่ 24 ตุลาคม 2502		
เวลา 8.30-9.00 น.	อาจารย์สมพร เทพลีธา	กล่าวเปิดอบรม
เวลา 9.00-10.00 น.	ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับชาวบ้าน	นายวิลเลียม คลอสเนอร์ ผู้บรรยาย
เวลา 10.00-12.00 น.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับค่ายอาสาสมัคร	นายทวี วงศ์รัตน์ ผู้บรรยาย
เวลา 13.00-15.00 น.	การบริหารและการจัดค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคม	นายวิจิตร ศรีสอ้าน ผู้บรรยาย
วันที่ 25 ตุลาคม 2502		
เวลา 8.30-9.00 น.	นายสุวรรณ รื่นยศ	รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์กล่าวคำปราศรัย
เวลา 9.00-10.00 น.	หลักการสำคัญบางประการของการพัฒนาการท้องถิ่น	อาจารย์นิคม จันทรวินิจ ผู้บรรยาย
เวลา 10.00-11.00 น.	บทบาทของค่ายอาสาสมัครในทางการศึกษา	อาจารย์ดวงเดือน พิศาลบุตร ผู้บรรยาย
เวลา 13.00-15.00 น.	การเล่นภายในค่ายอาสาสมัคร	นางสาวชดช้อย ร่าเรใจ ผู้บรรยาย นายวิจิตร ศรีสอ้าน ผู้บรรยาย

ข. การสัมมนาในค่ายฯ ในสัปดาห์แรก

ในสัปดาห์แรกได้จัดสัมมนา 4 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 วันที่ 29 ต.ค. เวลา 14.00-16.00 น. สัมมนาเรื่อง “หลักและวิธีการสัมมนา” ในแบบ Panel Discussion โดยมีนายรพีพงศ์ ชูวะคำ นางสาวชดช้อย รุ่งเรือง และนายวิจิตร ศรีสอาน เป็นผู้พูด

ครั้งที่ 2 วันที่ 30 ต.ค. เวลา 14.00-16.00 น. นายทวี วงศ์รัตน์ บรรยายเรื่อง “ประวัติค่ายอาสาโลก”

ครั้งที่ 3 วันที่ 31 ต.ค. เวลา 14.00-16.00 น. สัมมนาเรื่อง “ค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคมในต่างประเทศ” โดยมีผู้บรรยาย 2 คน คือ นางสาวชดช้อย รุ่งเรือง บรรยายเรื่อง Work Camp ในฮ่องกงและญี่ปุ่น และนายวิจิตร ศรีสอาน บรรยายเรื่อง ค่ายฝึกผู้อำนวยการครั้งที่ 3 ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The 3rd Training Project in Work Camp Methods and Techniques in S.E.Asia) ณ บอมเบย์ ประเทศอินเดีย

ครั้งที่ 4 วันที่ 2 พ.ย. เวลา 14.00-16.00 น. นายทวี วงศ์รัตน์ สัมมนาเรื่อง “ค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคมในประเทศไทย” มีผู้พูด 4 คน คือ

- นางสาวไมตรี เมืองไชย เล่าเรื่อง “Work Camp ที่ตอยสุเทพ” ของ Christian Centre
- นายรพีพงศ์ ชูวะคำ เล่าเรื่อง “ Work Camp ที่เชียงรายและสระบุรี”
- นางสาวแจ่มจันทร์ วงศ์วิเศษ เล่าเรื่อง “Girl Gide Camp ที่บางละมุง”

- นายวิจิตร ศรีสอาน เล่าเรื่อง “Pilot Work Camp ที่แก่ง”

ค. การสัมมนาในค่ายฯ ในสัปดาห์ที่ 2

ในสัปดาห์ที่ 2 นี้ได้จัดสัมมนา 2 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 จัดเป็นแบบ Group Discussion ในหัวข้อเรื่อง “ค่ายอาสาสมัครคืออะไร” จัดขึ้นในวันที่ 4 พ.ย. เวลา 12.30-14.30 น.

ครั้งที่ 2 วันที่ 5 พ.ย. จัดสัมมนาแบบ Group Discussion ในหัวข้อ “ในปัจจุบันการตั้งค่ายอาสาสมัครในเมืองไทย ควรมีวัตถุประสงค์มุ่งไปในทางใด”

นอกจากนี้ในเวลาสัมมนาประจำวันวันที่ 1 และวันที่ 6 ยังได้จัดรายการแนะแนวการศึกษา (Educational Guidance) แก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมที่ขอให้จัดรายการนี้ขึ้น ณ ที่ตั้งค่ายด้วย

4. ทัศนจร (Excursion)

ได้นำขาค่ายไปทัศนจร ณ ศรีราชา บางแสน และแหลมแท่น ในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2502 ในโอกาสเดียวกันนั้น ก็ได้ไปรับหน่อสัปะรดจำนวน 3200 หน่อ จากโรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชา ที่กรุณามอบให้มาด้วยการทัศนจรครั้งนี้ไม่ได้ผลเต็มที่นัก เพราะแทนที่ขาค่ายจะได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการพักผ่อนหย่อนใจ กลับต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการขนหน่อสัปะรด จึงทำให้มีเวลาพักผ่อนจริงๆ น้อยไป

ประเมินผล (Evaluation)

ก. โดยกรรมการประเมินผล (Evaluation Committee)

1) ด้านโครงการ (Work Project)

ก. ไร่สัปะรด ที่ๆ ใช้ปลูกเป็นที่ของวัดนาเหล่าบก มีเนื้อที่ที่เตรียมไว้สำหรับทำไร่ประมาณ 3 ไร่ครึ่ง ด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกติดถนน ด้านตะวันออกและใต้ติดกับทางเดินและที่ชาวบ้าน สภาพของที่เป็นดินทราย เหมาะสำหรับปลูกสัปะรด มันสำปะหลัง อ้อย ระบุ่ง กัญชง ข้าวโพด ถั่วแดงโม และพืชยืนต้นหรือล้มลุกอื่นๆ เช่น มะพร้าว เป็นต้น

สภาพของไร่ ที่ดินถูกพลิกฟื้นและขุดเอาตอขนาดเล็กและขนาดกลาง ออก ที่เดิมเป็นป่าละเมาะซึ่งมีพืชจำพวกหญ้าสาบเสือ และต้นไม้ยืนต้นขนาดเล็กขึ้นอยู่ ได้ถูกถางก่อนที่ชาวค่ายจะมาถึง เนื้อที่ที่ได้พลิกดินและเก็บตอออกประมาณ 1 ไร่ครึ่ง ถูกแบ่งออกเป็น 11 ร่อง กว้าง 1 เมตร ระยะห่างระหว่างร่อง 2 เมตร สัปะรดปลูกในร่องๆ ละ 2 แถว ห่างตามแนวร่อง 50 ซม. ห่างระหว่างต้น 75 ซม. สัปะรดลงไว้ทั้งหมดประมาณ 2100 ต้น รอบๆ ไร่สัปะรดซึ่งอยู่ติดถนนทางด้านเหนือมีต้นไม้ยืนต้นพวก สน พิกุล และต้นหลิว ปลูกเป็นแนวล้อมรอบ

การทำไร่สัปะรดนี้ทำกันตอนเช้าตั้งแต่ประมาณ 7.00-8.00 น. และมีบางวันที่ใช้เวลาตอนสายทำด้วย มีชาวบ้านมาร่วมทำด้วยบ้างบางวันมีถึง 30 คน นับว่าไร่สัปะรดได้รับการสนใจจากชาวบ้านไม่น้อย และได้เสร็จสิ้นเป็นผลสำเร็จจุล่ง

ส่วนสัปะรดที่ไปเอามาจากไร่อัสสัมชัยศรัทธาประมาณ 3200 หน่อ เหลือประมาณ 1100 หน่อ ได้แจกชาวบ้านและถวายวัด โดยถวายวัดบ้านแดง 300 หน่อ วัดหนองป่าตอง 200 หน่อ

ข้อบกพร่อง ได้สำรวจพบมีดังนี้

1. ทำได้น้อย เพราะขาดความชำนาญ และเนื่องจากดินแข็ง
2. เครื่องมือชำรุดบ่อย ๆ และมีไม่เพียงพอ

ผลดี

1. ชาวบ้านสนใจการปลูกสัปะรดกันมาก ต่างก็มาขอหน่อไปปลูก และมาช่วยทำไร่ เป็นจำนวนมากไม่น้อย
2. ช่วยสร้างความคิดเรื่องการทำไร่ นอกเหนือไปจากการทำนาอย่างเดียว

ข. ถนนสายบ้านแล้ง (จุฬาราชบุรีสามัคคี)

ถนนสายนี้เชื่อมระหว่างวัดนาเหล่าบกกับวัดบ้านแล้ง และทะลุออกถนนเฉลิมราษฎร์พัฒนา ยาวประมาณ 0.7 กม. (700 เมตร) ถนนส่วนมากถูกถางเป็นแนวไว้ก่อนแล้ว คือประมาณครึ่งแรกจากวัดนาเหล่าบก จากนั้นเป็นที่ดินโล่งเตียน ซึ่งมีต้นไม้ใหญ่และกอไผ่ว่างเป็นระยะๆ ไม่มากนัก

สภาพของถนน ถนนกว้าง 4 เมตร ยกคัตโดยขุดร่องทั้งสองข้าง เอาดินขึ้นมาถมถนนขุดตอและล้มต้นไม้ที่ขวางถนนออก

การทำถนนของพวกชาวค่ายได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านเป็นอย่างดี โดยเฉพาะถนนสายนี้บางวันมีคนมาร่วมด้วยกันถึง 200 คน นอกจากนั้นยังมีพวกเด็กนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ มาร่วมด้วยเป็นจำนวนมาก อาทิเช่น

ร.ร. พนมสารคามอุดมวิทยวิทยา	เด็กนักเรียน 150 คน ครู 4 คน
ร.ร. หนองป่าตอง	เด็กนักเรียน 30 คน ครู 2 คน
ร.ร. นาเหล่าบก	เด็กนักเรียน 100 คน ครู 3 คน
ร.ร. ต้นตาล	เด็กนักเรียน 25 คน ครู 2 คน

ค. ถนนสายหนองป่าตอง

การทำถนนสายนี้เป็นค่าเพียงถางป่าเป็นแนวทางเอาไว้ก่อน เป็นถนนที่เชื่อมระหว่างหมู่บ้านหนองป่าตองกับถนนสายเฉลิมราชบุรุษพัฒนา มีชาวบ้านมาร่วมด้วยประมาณ 400 คน งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คือถางป่าเพื่อเปิดทางทำถนนเสร็จยาว 3 กม. ภายในวันเดียว

ผู้ประเมินผล : นางสาวกุลภัทร กุระมะโรหิต

2) ทางด้านสัมมนา

การสัมมนาแบ่งได้เป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1

เป็นการสัมมนาก่อนเพื่อเตรียมตัวเข้าค่าย การสัมมนาตอนแรกนี้เป็นไปในลักษณะการบรรยาย โดยทางคณะกรรมการได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการตั้งค่ายมาเป็นผู้บรรยาย หัวข้อที่

บรรยายต่างๆ เพื่อที่จะเตรียมตัวชาวค่ายก่อนจะเข้าไปใช้ชีวิตในค่าย การสัมมนาตอนนี้นับว่าได้ผลมาก เพราะเป็นประสบการณ์ใหม่ของชาวค่าย ถึงแม้จะใช้เวลามากแต่ทุกคนก็สนใจ.

ตอนที่ 2

เริ่มในสัปดาห์แรกของการเข้าค่าย เป็นการสัมมนาที่บรรยายถึงการจัดค่ายในที่ต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศ โดยผู้ที่ผ่านค่ายเหล่านั้นมาแล้ว โดยมุ่งหวังที่จะให้ชาวค่ายได้เปรียบเทียบและพิจารณาถึงค่ายชนิดต่าง ๆ การสัมมนาตอนนี้เนื่องจากเป็นการเริ่มแรกของการเข้าค่าย ชาวค่ายต้องทำงานหนักทำให้การสัมมนาขาดการสนใจไปบ้าง

ตอนที่ 3

การสัมมนาในสัปดาห์ที่ 2 ของการเข้าค่ายเป็นการสัมมนาที่คณะกรรมการสัมมนาเป็นผู้ตั้งหัวข้ออภิปรายโดยความเห็นชอบของชาวค่าย การสัมมนาตอนนี้ นับว่าได้ผลมาก ชาวค่ายให้ความร่วมมือและสนใจกันมาก ทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและมีเหตุผล แต่เราก็จัดการสัมมนาในตอนนี้ได้ไม่กี่ครั้ง เพราะมีงานทางแผนกอื่นมากซึ่งเป็นที่น่าเสียดาย

ข้อที่ควรปรับปรุงในการสัมมนา

1. ประธานการสัมมนาควรจะให้ขอบเขตของหัวข้อไว้ เพื่อให้การสัมมนาได้เป็นไปตามแนว และควรพยายามดึงการอภิปรายให้เข้าสู่ประเด็น
2. เลขานุการประจำกลุ่ม ควรจะได้จัดเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นข้อความผลอภิปรายสั้นๆ เพื่อส่งเลขานุการประจำวันเพื่อกันความผิดพลาด

3. การอภิปราย ประธานควรพยายามชักจูงให้ชาวค่ายได้แสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึงกัน

4. การสัมมนา ตอนกลางคืนควรดเว้น เพราะไม่ได้ผล

สรุปผล

โดยทั่วไปแล้วการสัมมนานับว่าได้ผลพอใช้สำหรับค่ายแรกเช่นนี้ ถ้าในคราวต่อไป เราจะจัดให้มีการบรรยายเป็นพื้นฐานเพื่อการอภิปรายมากขึ้น ชาวค่ายจะได้แสดงทัศนะได้กว้างขวางยิ่งกว่านี้อีกมาก

ผู้ประเมินผล: .นายรพีพงศ์ ชูระคำ

3) ด้านการบันเทิง

การจัดรายการบันเทิง ได้จัดทำกันไปเป็น 2 แนว คือ

การบันเทิงจัดขึ้นเพื่อชาวค่ายด้วยกันเอง และเพื่อชาวบ้านโดยเฉพาะ สำหรับการบันเทิงที่จัดขึ้นระหว่างชาวค่ายต่อชาวค่ายด้วยกันเอง ได้ผลดีพอใช้ เพราะจัดตามความต้องการของชาวค่าย ชาวค่ายส่วนมากให้ความร่วมมือ การบันเทิงได้ช่วยทำให้ชาวค่ายเกิดความสนิทสนมกันมากขึ้น การบันเทิงจะได้ผลเต็มที่ หากชาวค่ายทุกคนให้ความร่วมมือโดยพร้อมเพรียง การบันเทิงส่วนมากเริ่มด้วยการเล่นเกมต่างๆ มี รำวงเป็นพื้นฐาน และมีโพล์คีดานส์อยู่บ้าง บางครั้งบางคราว นอกจากนั้นยังได้จัดฉายภาพยนตร์ขึ้น 2 ครั้งด้วยกัน มีประชาชนมาร่วมรายการบันเทิงแทบทุกครั้ง มากบ้างน้อยบ้าง ในวันที่ฉายภาพยนตร์ทั้ง 2 ครั้ง แต่ละครั้งมีประชาชนมาชมประมาณ 300 กว่าคน

นอกจากนี้ทางคณะกรรมการบันเทิงยังได้จัดรายการนอกสถานที่อีก 2 ครั้ง คือที่วัดบ่างแล้งและวัดนาเหล่าบก ปรากฏว่าเป็นที่สนใจของประชาชนมาก แต่ละครั้งมีชาวบ้านมาร่วมรายการประมาณ 400 คน การจัดการบันเทิงในแบบนี้เพื่อประชาชนโดยแท้ ดังนั้นจึงเป็นทางหนึ่งที่แสดงความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างชาวค่ายและชาวบ้าน และเป็นทางชักจูงใจให้ชาวบ้านหันมาสนใจในชีวิตความเป็นอยู่ของชาวค่ายมากขึ้น

ทางคณะกรรมการบันเทิงได้จัดรายการพิเศษเพื่อนักเรียนอีกทางหนึ่งด้วย เป็นการให้ความรู้ในด้านทัศนศึกษา แนะนำการศึกษาและจัดการบันเทิงเพื่อนักเรียน มีการนอกร้องเพลง และเกมส์ต่างๆ เด็กนักเรียนมาจากโรงเรียนพนมสารคาม โรงเรียนพนมอดุลยวิทยา และ ฉ.ช. 13 แต่ละครั้งมีนักเรียนมาร่วมประมาณ 250 คน

สรุปผลให้ด้านการบันเทิง สามารถช่วยให้เกิดความสนิทสนมและความเข้าใจอันดีมากขึ้นระหว่างชาวค่ายด้วยกันเอง สำหรับในด้านประชาชนนั้น การบันเทิงสามารถเรียกร้องให้ประชาชนหันมาสนใจจ่ายของเราเพิ่มขึ้น และก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างชาวค่ายกับชาวบ้าน

ผู้ประเมินผล : นางสาวชดช้อย ร่าเริงใจ

4) Camp Life & Group Spirit

การอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกัน กินร่วมกัน และเล่นร่วมกันอย่างปรกติสุข ทำให้นิสิตอาสาสมัครได้รับประสบการณ์และความรู้เรื่องชีวิตและการดำเนินงานภายในค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคมมากพอสมควร

การปกครองและการบริหารค่ายตามแบบประชาธิปไตยช่วยให้ชาวค่ายเกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่องานที่ได้รับมอบหมายและต่อส่วนรวมเป็นอย่างดี ส่งเสริมให้มีการแสดงความคิดเห็นและความสามารถเต็มที่

การอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกันคล้ายครอบครัวใหญ่ๆ อย่างนี้ช่วยให้ชาวค่ายได้ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ศึกษาชีวิตและความเป็นอยู่ของกันและกันอันเป็นทางนำไปสู่ความเข้าใจอันดีเลยเป็นการเสริมสร้างมิตรภาพอันแท้จริง

กล่าวโดยสรุป ชาวค่ายทั้งหมดอยู่ด้วยกันด้วยความสามัคคีกลมเกลียวกันเป็นอย่างดี จึงนับได้ว่าในด้าน Camp Life & Group Spirit การตั้งค่ายครั้งนี้ได้รับผลสำเร็จสมดังวัตถุประสงค์ กล่าวคือ

1) ได้รับผลสำเร็จในด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีมิตรและความรู้สึกในเกียรติของการทำงานหนักในระหว่างนิสิตอาสาสมัคร

2) ได้รับผลสำเร็จในด้านการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่าฝึกให้เคยชินต่อการเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ และมีความเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์

ผู้ประเมินผล : นายวิจิตร ศรีสอาน

5) บทบาทของชาวค่ายหญิง (Woman's Role)

นิสิตหญิงที่เข้าค่ายครั้งนี้มี 15 คน แบ่งเป็น 2 หมู่

หมู่ 1 มี 7 คน หมู่ 2 มี 8 คน

เท่าที่ได้เข้าค่ายร่วมกันมา 2 สัปดาห์นั้น จะเห็นได้ว่าชาวค่ายหญิงมีความสามารถไม่แพ้ชาวค่ายชายเลย กล่าวได้ดังนี้

1. ด้านโครงการ หญิงร่วมทำไร่สับปะรดและทำถนนเช่นเดียวกับชาย ถึงแม้แรงจะน้อยกว่าแต่ไม่เคยถอยงานเลย
2. ด้านการครัว ชาวค่ายหญิงก็ได้เป็นผู้ทำอาหารอร่อยๆ ให้ชาวค่ายรับประทาน ผู้ที่มีความสามารถในด้านนี้ก็ทำได้อย่างดี ผู้ไม่เคยทำมาเลยก็แสดงให้เห็นว่ามีความพยายาม และได้ประสบการณ์จากค่ายนี้มาก
3. ด้านประชาสัมพันธ์ งานด้านนี้ชาวค่ายหญิงของเราทำงานได้ดี สามารถโน้มน้าวจิตใจชาวบ้าน นักเรียน ให้นิยมไว้วางใจเรา เมื่อเราไปเยี่ยมโรงเรียนเวลาจากมานักเรียนก็ได้แสดงความอาลัยรัก และยังได้ส่งจดหมายมาแสดงความรักชาวค่ายหญิงทุกวัน และวันละหลายฉบับ
4. ด้านกีฬาและบันเทิง ชาวค่ายหญิงมีความถนัดฟุตบอล มีการแข่งขันแบบมินตันตันกับชาวบ้าน และเป็นผู้นำการเล่นเนตบอล บาสเกตบอลล์ ห่วงยางและเกมส์ต่างๆ ให้นักเรียน ปรากฏว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ส่วนด้านบันเทิงตอนกลางคืนชาวค่ายหญิงก็เป็นผู้นำทำความสนุก ครึกครื้นได้เป็นอย่างดี ช่วยให้บรรยากาศสดชื่นมีชีวิตชีวา
5. ด้านการวางตัว ในค่ายอาสาสมัครนี้ ในระหว่างชาวค่ายหญิงด้วยกันก็มีความสามัคคีเป็นอันดี มีความสัมพันธ์กันทั่วถึง ส่วนกับชาวค่ายชาย เราก็ก็นิ่งเป็นพี่เป็นน้องกัน มีอะไรก็ช่วยเหลือกัน มีความเป็นอยู่อย่างเป็นกันเอง ไม่มีการถือเนื้อถือตัวไม่มีการรังเกียจซึ่งกันและกัน

สรุปแล้ว ชาวค่ายหญิงมีความตั้งใจอย่างยิ่ง และเต็มใจที่จะทำงานทุกด้านไม่ว่างานเบาหรืองานหนัก ไม่ว่าจะงานกลางแจ้งหรือในร่ม และงานทุกด้านก็ปรากฏได้ผลดีเสมอ ขอสนับสนุนว่าชาวค่ายหญิงชุดนี้มีความสามารถก็คือ ได้

เป็นประธานแผนกต่าง ๆ เกือบทุกแผนกในกองอำนวยการ ชาวค่ายหญิงเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการค่ายเลขานุการ บรรณารักษ์ และเหรียญกษาปณ์

ผู้ประเมินผล : นางสาวแจ่มจันทร์ วงศ์วิเศษ

6) แผนกประชาสัมพันธ์ (Public Relation)

ในระยะเวลาแห่งการตั้งค่ายของเรา งานด้านประชาสัมพันธ์ได้ดำเนินไปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ดีมาก แต่อาจจะมีข้อบกพร่องบ้างซึ่งเราก็จะนำเอาไปแก้ไขต่อไป เราแบ่งงานด้านนี้ออกเป็น 3 ด้านคือ

1. ครอบครัว
2. โรงเรียนและเด็ก
3. วัด

1. ครอบครัว เราเยี่ยมประชาชน 3 ครั้ง ทุกครั้งได้รับการต้อนรับจากชาวบ้านเป็นอย่างดี เราเข้าใจจิตใจชาวบ้านและขณะเดียวกันชาวบ้านก็เข้าใจเราดี ดังนั้นบรรยากาศที่เป็นมิตรระหว่างทั้ง 2 ฝ่ายจึงเกิดขึ้นจนเป็นที่น่าชื่นชมจะยากที่ทั้ง 2 ฝ่ายจะสัมพันธ์กันได้ แม้จะเป็นกาลอันยาวนาน

ข้อบกพร่อง เนื่องจากเวลาเรามีน้อย การเยี่ยมประชาชนจึงอาจจะน้อยไป

ข้อดี ชาวค่ายแสดงท่าทียกย่องและให้เกียรติชาวบ้านได้ดี

2. โรงเรียนและเด็ก อยู่สภาพเช่นเดียวกัน เราได้ไปเยี่ยมโรงเรียนแล้วปรากฏว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นที่ควรค่าแก่การสนใจ ครูและนักเรียนชอบพออัธยาศัยและได้รับความรู้จากเราและเราก็ได้รับความรู้จากเขา

นอกจากนั้นเด็กก็มาร่วมทำงานและร่วมสนุกกับเรา 2 ครั้ง เป็นการสร้างให้เด็กเกิดทัศนคติในการทำงานเพื่อสาธารณะประโยชน์

การประชุมเด็ก จัดขึ้น 2 ครั้ง มีการแจกของขวัญและร่วมสนุกกับเด็ก ทำให้ทั้งเราทั้งเด็กรักกันฉันญาติ ได้รับผลคือทำให้ผู้ปกครองมีความยินดีไปด้วย

การเยี่ยมวัด เราเรียนรู้ความเชื่อ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของสังคมชนบทแห่งนี้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นงานด้านประชาสัมพันธ์เป็นไปด้วยดีจนกระทั่งทำให้ประชาชนมีความเข้าใจและอภัยต่อการที่เราจะจากไปเป็นอย่างดี

อนึ่ง ในการนี้ทางแผนกประชาสัมพันธ์ยังได้รับหน้าที่พิเศษออกไปอีก 2 ด้าน คือ

1. ด้านบริการนำดื่มเวลาทำงาน
2. ด้านการต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมค่าย

ผู้ประเมินผล : นายอดิเรก เสงี่ยมเนตร

7) หน่วยอนามัย และสุขภาพ (Health Service)

ทางแผนกอนามัยได้มีเจ้าหน้าที่ 3 ท่าน ซึ่งได้ช่วยปฏิบัติงานที่หน่วยโดยช่วยแนะนำและรักษาพยาบาลให้แก่ชาวบ้านและชาวค่าย

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม ได้ออกไปเยี่ยมชาวบ้านโดยแบ่งกันออกเป็นสามสาย เพื่อแนะนำชาวบ้านด้านอนามัยและการสุขภาพ จำนวน 50 หลังคา

เรือน และมีชาวบ้านมารับคำแนะนำรักษาทางด้านอนามัย ณ หน่วยที่ตั้งค่าย จำนวน 105 ราย ส่วนมากมีโรคต่างๆ ดังนี้

1. ผ่าบาดแผลเล็กน้อย จำนวน	4 ราย
2. รักษาบาดแผลใส่ยา	20 ราย
3. Mararia	2 ราย
4. Diarrhas	12 ราย
5. Peptic Ulcer	8 ราย
6. Tuberculosis	11 ราย
7. โรคผิวหนังต่างๆ	8 ราย
8. นิ้วและให้คำแนะนำ	1 ราย
9. โรคเหน็บชา	15 ราย
10. โรคตาอักเสบ	6 ราย
11. โรคคิซ่าน	1 ราย
12. โลหิตจาง	15 ราย
13. ขาดวิตามินต่าง ๆ	2 ราย

สำหรับทางสุขาภิบาลและการอนามัยภายในค่าย ทางแผนกอนามัย ค่ายได้ให้คำแนะนำการประกอบอาหารตามหลักอาหารวิทยา สำหรับชาวค่าย การกำจัดเศษอาหารและขยะมูลฝอย ตามหลักสุขาภิบาล สำหรับการเจ็บป่วย ของชาวค่ายมีดังนี้

1. ใช้หวัด เนื่องจากชาวค่ายได้ออกไปชูดิน ต่ำแดดบางคนอดนอน
2. ท้องเดิน เนื่องจากชาวค่ายไม่ชินกับอาหารและน้ำ

3. แต่งบาดแผล เย็บแผล ใส่ยา

และรู้สึกว่าการค่ายมีสุขภาพดีทุกๆ คน

ผู้ประเมินผล: นายพัชรา กาญจนารัตน์

8) ทางด้านอาหาร (Food)

รายการทางด้านอาหารนี้เมื่อคิดเฉลี่ยแล้วตกประมาณวันละ 8 บาทต่อคน สำหรับการประกอบอาหารนั้น ชาวค่ายจัดเวรผลัดเปลี่ยนกันทำ โดยจัดตั้งเป็น คณะกรรมการแผนกอาหารซึ่งแต่ละชุดมีอายุ ๓ วัน คณะกรรมการอาหารมีหน้าที่ ประชุมอาหาร ส่วนผู้ทำหน้าที่พ่อบ้านแม่บ้านประจำมีหน้าที่ล้างถ้วยชาม การทำอาหาร กันเองเช่นนี้นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะช่วยให้ชาวค่ายมีความชำนาญในการ ประกอบอาหารเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นยังนับว่าชาวค่ายได้รับประทานอาหารที่สะอาด ถูกหลักอนามัยมีคุณค่าทางด้านอาหารครบถ้วนเป็นประจำเดือนทุกมื้ออีกด้วย

การประกอบอาหารบางมื้อมีความซุกซนบ้างด้านอุปกรณ์ เช่น เตา กระทะ มีด เขียง มีไม้เพียงพอ และเนื่องจากตลาดท่าเกวียนที่เราไปจ่ายอาหารเป็นประจำนั้นเป็นตลาดเล็ก อาหารบางชนิดจึงไม่มี เช่น บางวันไม่มีเนื้อสัตว์ และผักบาง ชนิดที่ต้องการ อาหารบางอย่างนอกจากจะหายากแล้วยังมีราคาแพงอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม อาหารบางอย่างนอกจากจะหายากแล้วยังมีราคาแพงอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ทำหน้าที่ประกอบอาหารก็พอจะแก้ไขอุปสรรคเหล่านี้ได้ ถึงแม้ว่าจะ ทำให้การประกอบอาหารบางมื้อล่าช้าไปบ้าง ชาวค่ายก็ได้รับประทานอาหารที่มี คุณภาพดีพอสมควรทุกมื้อ

สรุปแล้วผลงานทางด้านอาหารเท่าที่ปรากฏ ส่วนใหญ่เป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกอบอาหารกันเองเช่นนี้ช่วยเพิ่มความสนิทสนมเข้าใจกัน

ได้ดีในหมู่ชาวค่าย นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจากพ่อแม่พี่น้องชาวบ้านทั้งหลายที่เอื้อเฟื้อให้ยืมอุปกรณ์การครัวและให้อาหารสดอยู่เรื่อยๆ ซึ่งน้ำใจอันงามเช่นนี้เป็นสิ่งที่พวกเราชาวค่ายลืมไม่ได้

ผู้ประเมินผล: นางสาวจงจิต วิมกตายน

9) ทางด้านกีฬา (Sports & Games)

ประเภทกีฬาที่ชาวค่ายจัดให้มีขึ้น

แบดมินตัน ตะกร้อ หมากรูกไทย หมากฮอส และห่วงยาง

ผลงาน

กีฬาที่ชาวค่ายทั้งหญิงและชายสนใจมากที่สุดคือแบดมินตัน ในตอนเย็นมีครูและชาวตลาดมาเล่นด้วยเสมอ

ตะกร้อก็เป็นที่นิยมของชาวค่ายชายไม่น้อย และมีชาวบ้านมาร่วมเล่นด้วย

หมากรูก หมากฮอส มีผู้สนใจน้อยหน่อย โดยเฉพาะหมากรูกมีคนเล่นน้อย เพราะเล่นไม่เป็นเป็นส่วนมาก

ห่วงยาง ไม่เป็นที่นิยมของชาวค่าย แทบจะไม่มีใครเล่นเลย

นอกจากนี้ยังมีกีฬาที่ชาวค่ายไม่ได้จัดขึ้น แต่มีการเล่นแข่งขันกับเด็กนักเรียนที่มาเยี่ยมเยียนค่าย คือบาสเกตบอลล์ และเนตบอลล์ เป็นจำนวนสองครั้ง และได้สอนวิธีและเทคนิคการเล่นให้เด็กนักเรียนด้วย

สรุป

- ข้อดี
1. ทำให้ชาวค่ายมีโอกาสผ่อนคลายอารมณ์ หลังจากการทำงานอันหนักหน่วง และการประชุมอันเคร่งเครียด
 2. มีโอกาสทำการประชาสัมพันธ์อันดีงามกับชาวบ้านที่มาเล่นกีฬาด้วยกัน

ข้อบกพร่อง

1. ชาวค่ายส่วนมากอ่อนเพลียจากการทำงานหนัก ทำให้ความสนใจทางด้านกีฬาลดน้อยลง
2. เวลาที่จัดไว้ให้กับทางแผนกกีฬามักจะคลาดเคลื่อนเนื่องจากงานแผนกอื่นไม่ได้สิ้นสุดตามเวลากำหนด ทำให้ไม่มีเวลาเล่นกีฬาพอเพียง บางวันก็ต้องตัดรายการกีฬาไป

ผู้ประเมินผล : นายสุมิตร ครุจิต

ข) โดยนิติตอาสาสมัคร (By Trainees)

จากการกรอก Questionnaires ของ campers ทุกคน ปรากฏผลดังนี้

1. การเข้าค่ายอาสาสมัครครั้งนี้ ช่วยให้คุณได้รับผลสำเร็จในหัวข้อต่อไปนี้หรือไม่?
(ถ้าได้ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ถ้าไม่ได้ให้ขีดเครื่องหมาย ✗ ลงหน้าข้อนั้น ๆ)

1. ได้รับความรู้ความชำนาญในกิจกรรมค่ายอาสาสมัครอย่างแท้จริง
ได้ 32 ไม่ได้ 8
2. ได้รับความรู้ในด้านเทคนิคและวิธีการพอที่จะดำเนินการตั้งค่าย
ได้เองในอนาคต
ได้ 28 ไม่ได้ 12
3. ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า
ได้ 40 ไม่ได้ 0
4. ได้เรียนรู้สภาพความเป็นอยู่และชีวิตของชาวชนบทอันแท้จริง
ได้ 30 ไม่ได้ 10
5. สร้างทัศนะ “เกียรติของการทำงานด้วยกำลัง”
ได้ 40 ไม่ได้ 0
6. ส่งเสริมให้ชอบชีวิตความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ
ได้ 40 ไม่ได้ 0
7. เสริมสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างชาวค่ายและชาวบ้าน
ได้ 40 ไม่ได้ 0
8. เสริมสร้างความเข้าใจอันดี และสามัคคีธรรมระหว่างค่ายด้วยกันเอง
ได้ 40 ไม่ได้ 0

1. การทำงานหนักกลางแจ้ง
ชอบ 38 ไม่ชอบ 2
2. การนั่งวิปัสสนา
ชอบ 27 ไม่ชอบ 13
3. การเล่นกีฬาในร่ม
ชอบ 29 ไม่ชอบ 11
4. ชุมนุมเด็ก
ชอบ 40 ไม่ชอบ 0
5. เยี่ยมชาวบ้าน
ชอบ 40 ไม่ชอบ 0
6. การเล่นเกมส่ต่าง ๆ
ชอบ 37 ไม่ชอบ 3
7. การเล่นกีฬากลางแจ้ง
ชอบ 37 ไม่ชอบ 3
8. การอภิปรายและปาฐกถา
ชอบ 37 ไม่ชอบ 3
9. รายการบันเทิง
ชอบ 36 ไม่ชอบ 4
10. ทักษนาจร
ชอบ 35 ไม่ชอบ 5
11. งานพ่อบ้านและแม่บ้าน
ชอบ 28 ไม่ชอบ 12

3. ท่านคิดว่าสโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรจะจัดตั้งค่ายอาสาสมัครเพื่อ
สังคมในโอกาสต่อไปอีก หรือไม่?
สมควร 40 คน ไม่สมควรไม่มี

2. กิจกรรมต่าง ๆ ของค่ายอาสาสมัคร ต่อไปนี้ ท่านชอบข้อไหน?
(ขีดเครื่องหมายหน้าข้อที่ท่านชอบและขีดเครื่องหมาย หน้าข้อที่ไม่ชอบ)
(ถ้าได้ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ถ้าไม่ได้ให้ขีดเครื่องหมาย ✗ ลงหน้าข้อนั้น ๆ)

สรุป (Conclusions)

การจัดตั้งค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคมของสโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยความช่วยเหลือของมูลนิธิเอเชียครั้งนี้ ได้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างน่าพอใจยิ่ง ทั้งนี้เพราะค่ายแรกในประเทศไทยที่จัดตั้งขึ้นโดยนิสิต นักศึกษา ความภูมิใจและความศรัทธาในด้านนี้อย่างจริงจัง ทำให้นิสิตอาสาสมัครมุ่งมานะพยายามทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานได้รับมอบหมายอย่างดียิ่ง ชาวค่ายอยู่รวมกันทำงานร่วมกัน อย่างฉันทันพี่น้อง และอย่างมี Unity และ Spirit ดีมาก ข้าพเจ้าคิดว่าในจำนวนนิสิตอาสาสมัคร 48 คนที่ได้ผ่านการฝึกอบรมจากค่ายนี้ไปแล้วอย่างน้อย 15 คน สามารถที่จะเป็นผู้อำนวยการค่ายอาสาสมัครเพื่อสังคมได้ในอนาคตอันใกล้

ผลจากการเข้าค่ายฯ นี้ ทำให้ชาวค่ายทุกคนกระตือรือร้นที่จะให้สโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งค่ายเช่นนี้ขึ้นอีกในตอนปิดภาคปลายคือในระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน ศกหน้า โดยที่ทุกคนเต็มใจที่จะช่วยเหลือเป็นกำลังสำคัญในกิจกรรมด้านนี้ต่อไป

ความสัมพันธ์อันดีในระหว่างนิสิตอาสาสมัคร ทำให้ทุกคนมีความรู้สึกที่จะทำงานร่วมกันอีกในอนาคต และมีความเห็นพ้องต้องกันที่จะจัดตั้งกลุ่มนิสิตอาสาสมัครโดยมีคณะกรรมการประสานงานตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรวมข่าวคราวของบรรดาชาวค่าย และเพื่อจัดให้มีการนัดพบและประชุมปรึกษาหารือกันเป็นครั้งคราว เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในอนาคตที่จะร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมด้านนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ในด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือเป็นอันดีในการทำงานหนักกลางแจ้ง โดยมาร่วมทำงานโดยสมัครใจเป็นประจำทุกวัน บางวันมีถึง 400 คน ในการจัดรายการอื่นๆ เช่น การบันเทิงก็มีชาวบ้านมาร่วมรายการอย่างคับคั่งแทบทุกคืน การต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดียิ่ง การแสดงความเมตตาเอื้ออาารี และความเป็นกันเองของชาวบ้าน ทำให้ชาวค่ายตัดสินใจที่จะไปตั้ง Work End Work Camp กันที่หน่วยพัฒนาการนี้อีกครั้งหนึ่งในเดือนมกราคม ศกหน้า ตามคำเรียกร้องของชาวบ้าน และเพื่อเป็นการติดตามผลงาน (Follow up) ที่ทำไว้แล้วด้วย

วิจิตร ศรีสอาน

15 พ.ย. 2502

พิธีปิดค่าย (Closing Function)

นายศักดิ์ศิลป์ สุขะจาติ นายอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
เป็นประธานในพิธี ในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2502 โดยมีกำหนดการดังนี้

เวลา 16.00 น. ประธานในพิธีและคณะถ่ายรูปกับชาวค่ายฯ

เวลา 16.45 น. ผู้อำนวยการค่ายฯ อ่านรายงานประเมินผลงานการตั้ง
ค่ายฯ

เวลา 17.10 น. ประธานในพิธีกล่าวตอบ

เวลา 17.30 น. นิสิตอาสาสมัครแห่ป้ายชื่อถนน “จุฬาราชฎูร์สามัคคี”
ร่วมด้วยขบวนประชาชน ประธานในพิธีปักป้าย เป็นการเปิดถนน

เวลา 18.00 น. ประธานในพิธี ลดธงไตรรงค์ จากยอดเสาชุ่มประตู่
หน้าค่ายฯ เป็นเสร็จพิธี

